

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: FERENCZY MARGIT. (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Halottak emlékére.

Kopjafák.

VI. ÉVFOLYAM
25. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1938. NOVEMBER
1.

Helyesírás.

Mindig beszélj csak helyesen
s írd helyesen kis, édesem,
gyermekkorodban tanuld bizvást
a szép s könnyű helyesírást,
mert, ha hibáid maradnak,
az emberek kikacagnak.
Helyesírás a jellege,
kis cimborá, figyelj ide,
nehány példát mondok néked,
tréfálva tanítlak téged.
Mintán két lábbal állunk,
azért két el-et használunk,
ha leírjuk ezt a szót: áll,
váll is két l, mert van két váll.
Két fülünk van a hallásra,
azért itt a leírásra
két betűt alkalmazunk,
mert egy el-lel rosszul hallunk.
Ha e szót írom, hogy: egyéb,
akkor egy bé untilg elég,
de, ha azt írom: kevésbé,
akkor egy bé már kevés bé.
Mindezt tanuld meg jókor ám,
édes, kedves kis cimborám,
ha jól megy a helyesírás,
nem lesz sosem szégyen, sírás.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Kőröspál

Hogy írjuk?

Tiszai Péter II. g. o. t. (Arad), Kerekes Margit III. g. o. t. (Kolozsvár) b' betűs szavakat küldtetek be. Nos, akinek év végén a legtöbb kimaradt szava lesz, az könyvajándékot kap majd az Uj Cimborától. Folytatjuk a „cs“ betűs szavakat:

cserebere, cserebogár, cserdít, v. esördít, eseresznye, csermely, esetepaté, csettent, csélesap, csigabiga, csigolya, csiklandoz, csík (halféle), csík (sáv), csikos (sávós), csikós (lóörző), csillag, csillagalakú, csillám, csillámpala, csillapít, csillapodik, csillapodjék, csillár, csin, esinos, esinosít, csinján bánik valakivel, csiný (pajkos tett).

TOBORZÓ.

Többször irtuk már meg, hogy a toborzó milyen rendkívül fontos tevékenység. A toborzás a lap fennmaradását biztosítja.

Épp ezért kérjük e helyen nyilvánosan elsősorban munkatársainkat és minden szülőt, kérjük jó barátainkat, hogy tekintsék

az Uj Cimborá ügyét kisebbségi életünk egy rendkívül fontos tényezőjének, amely mellé oda kell állni mindnyájunknak, kiesinyeknek és nagyoknak egyaránt. A gyermek tudja, érzi, hogy neki szüksége van arra a lelki és szellemi közösségre, amelyet az Uj Cimborá teremtett. Tehát fontos érdeke a szülőknak is a lap boldogulása. Toborozni kell a lapnak új kis cimborákat és újra toborozni, egymásközött, névnapi, születésnapi összejöveteleken, teákon, vagy jótékony előadásokon. Mindig akad erre alkalom. A felnőttek legyenek segítségére a kiesinyeknek a toborzásban.

Köszönetünket fejezzük ki azoknak a jó barátainknak, akik felhívás nélkül eddig is munkálkodtak érdeklünkben, mert nagyon helyesen, megérezték, hogy ebben a munkában mellettünk a helyük. Így:

Kirjákné Kovács Emma munkatársunknak, aki Jeney Dinit és Andrásovszky Barnát, Denis Gallovay festőművész jóbarátunknak, aki Tessler Editet és Évát, Bányai Károlynénak, aki Marcinkievitz Lórándot (Temesvár) toborozta az új cimborák közé.

Játék az elemi iskola udvarán.

Tanórák közti szüneteken a tanulóknak mozgásra van szükségük, hogy az üléstől dermedt tagjaik rugékonyságukat visszakapják és szellemileg is felüdüljenek. Erre valók a társas játékok.

Ilyen játékok bevezetéséhez közlök kis cimborák veletek két kiolvasó verset az alábbiakban.

Buvócska játékban kiolvasó versek:

I.

Süss föl nap — Szent György nap.
Amoda van egy kis ház — Abba lakik egy vadász.
Piritja a szalonnát, kérek tőle, de nem ad.

II.

Hecc pecc kimehecc,
Holnap délbe bejöhecc,
Cérnára, cinegére,
Sicc ki madár az erdőre.

Nagy Mihály.

A kenyér.

Irta: Kirjákné Kovács Emmy.

Tudjátok-e mit ér egy darab kenyér!?
Hálát rebegjetez minden falatér!

Hosszú éven át, huzza az igát

Sok derék ember

Hogy puha kenyér, drága szent kenyér

Legyen áldott bér.

Nem perec, kifli, tészta, finomság,

Több! Ez az áldott, ez a nagy jószág,

Kenyer, kenyér s százszor szent kenyér!

Aki érette küzd nem ül, nem hanyél.

Míg puha párnák tündér ligetén

Élvezed édes reggeli álmod,

A szántóvető keveset pihen,

Munkához látott.

Földet tur, szánt-vet, verejtéket ejt,

Hajnalt köszönt és nem déli reggelt.

Őszi szél kurjant fülebe zenét,

Durvára cserzi bőrét és kezét,

Szellős ingén át csipi és marja,

De nincs ideje panaszra, jajra.

Jámbor ökrével ugyancsak siet,

Hogy bevégzett munka várja a telet.

Télen sem nyugodt. Örök rettegés.

Hogyha sok a hó... vagy nagyon kevés.

Míg kicsiny kunyhók melegében vár,

Gondja ott repdes... milyen a határ!?

Aztán tavasz jó. Lesi az időt.

Forró imával kéri az esőt.

Jajj... ne essen már több eső mégse,

Mert nem lenne jó az áldott vetésre.

Most napfényt adjon az egek ura.

Hogy nőjön, nőjön nagyra a búza.

Boldog vígan jár, már itt van a nyár,

Tündöklő tenger az egész határ.

Hullámszik, ragyog a búzatábla.

A szántó-vető reszketve várja

Mit hoz a holnap? Jég el ne verje,

Zivatar, orkán le ne seperje.

Ragya ne bántsa, ne nyomja el gyom

Jaj, elpusztulna a drága vagyon!

Végre megérett az áldott „élet“!

Épp fogytán van a régi készlet.

Nincs most pihenés, éjjel sincs álom,

A csecsemő is kint van a határon.

Míg Te hűs vizek habjai között

Felfrissült kedvvel ujjongsz: „Szép a nyár!“

Munkás kezekben sarló-kasza jár.

Pergelő napon hajlik a derék,

Hull a búzarend... és a verejték.

Izzik a munka, tiikkad a torok,

Sovány ebéden gyomor is korog,

Ajult hőségben pihenni is fáj,

De az aratok serény keze jár,

Mint a gép üzi, hajtja önmagát,

Hogy learassa az áldott búzát.

Majd jön a cséplés. Por, fullaszt, meleg.

Dolgoznak a hős, munkás, szent kezek.

A cséplőgépből ömlik a búza,

A szántó-vető leborul újra,

Áldja az Istent, áldja az eget,

Megsokszorozta az elvetett szemet.

Malomba viszi. A finom liszt kész

Foszlás kenyeret süt az anyakéz.

Könnyes hálával tekint az égre,

A felszentelt áldott kenyérré.

Tudjátok-e mit ér egy darab kenyér!?

Hálát rebegjetez minden falatér!

Mennyi verejtékcsepp, keserves munka

Arán jutott újra az asztalunkra.

Legyen százszor áldott minden kis falat!

Legyen százszor áldott, aki vet-arat!

Legyen százszor áldott Isten szent neve!

Legyen mindenkinek puha kenyere!

Halottak emlékére.

Címlapunkon néhány művésziesen faragott kopjafa rajzát láthatjuk. Mi az a kopjafa és mi az eredete? Mindnyájan tudjuk, hogy a magyarok régen, nagyon régen Ázsia végtelen pusztáin éltek és főleg állattenyésztéssel foglalkoztak. A küzdelmes életmód és a gyakran megisméltató ellenséges támadások rákényszerítették a magyarokat, hogy életük és vagyonuk megvédésére állandóan fegyveresen járjanak. Fegyverük a nyíl és a kopja volt. Az ijjat, melyről a nyilvesszót nagy messzeségekre röpítették, csak akkor használhatták támadásra, vagy védelemre, ha az ellenség nagyobb távolságra volt. Közeli támadásoknál a kopja volt a leghatásosabb fegyver különösen a lovas harckoknál. Ez a kemény fából faragott hosszú hegyes dárda félelmetes fegyvere volt a régi magyaroknak. Mivel a harcos népnek legnagyobb büszkesége és díszje a fegyvere, a katonák kopjájukat és ijjaikat szépen kifaragták. Egyúttal ezzel különböztették meg a sajátjaikat a többi bajtársuk fegyverétől. A kopjafaragásban rendkívül nagy ügyességre tettek szert. Legtöbbször csak azt a végét faragták meg, amelyet a kezükben tartottak. A kopja másik fele síma hegyben végződött. Amikor idejük engedte, a katonák szép dísz-kopjájukat is faragtak, amelyeket fegyverként nem használtak, hanem csak sátoraikat díszítették azokkal. Hare közben, ha valahol sátort kellett felállítani, ilyen kopjafákkal támasztották alá a sátor anyagát. A kopja hegyes vége a földbe volt szúrva, a faragott vége pedig magasan kiállott a sátorból.

Ilyen harcos élet mellett bizony nagyon sok katona pusztult el. Nagy temetésekre akkor nem volt idő. A hare után a többi katona az elesetteket hirtelen eltemette, sirjuk fölé földből és kövekből magas dombot hordott, hogy a vadállatok ne érhessek el a halottakat, és a nagy sírdomb tetejébe mindegyik elesett katonának a kopjáját tűzték.

Akár egyedül, akár közösen temették el a halottakat, a siron ott díszlett az odatűzött kopjafa, melynek faragott vége kiállott a sírból. Ez volt a régi magyarok emlékoszlópa. A szép ősi szokást aztán a magyarok magukkal hozták Ázsiából Európába is, úgy, hogy máma is majdnem mindenütt megtaláljuk, ahol magyarok élnek. Ha kimegyünk a Kozsvárhoz közel eső kalotaszegi falvakba, vagy ellátogatunk a székelyföldi temetőkbe, minden siron ott látjuk az ősi kopjafát, a hajdani ázsiai harcos idők emlékét.

Dr. Parádi Ferenc.

Mese.

Egy kis mesét mondok néktek gyermekek.
Mesét váró bársonyos a lefketek.
Úljetek mellém, fiúk, lányok,
Kis tavaszi piros virágok.
Figyeljete, ti drága gyöngyök.
Édes sziveim, magyar göröngyök.

Itt a rózsafa s a katicabogár.
— Aranyba fürdik a székely határ. —
A kis bogár a rózsát keresi.
(Miért? Istenem. Csak úgy. Szereti.)
A rózsaszáron megy, megy fölfelé,
Óh hogy elfáradt a kicsi belé!
Jön egy kis szellő, makrancos, csacska
S a kis bogár, katica bogár
Mint egy furcsa, tarka halacska,
Ott vergődik lásd lent a fű között,
Akit a szellőke leöklözött.
De semmi. Hétpettyke a sárpartra ért.
Nem fog kétségbe-esni tán ezért?
Ismét indul a rózsaszáron.
Ott akar lenni bármi áron.
Még ma este. Az illat árja
Köszönti. A virág-mosoly várja.
És a bogárka kis szíve dobog.
Fehér véreben akarát lobog...
Oda, oda. Ha százszor kezdem.
Nem, nem! Szívemből el nem eresztem
Ezt a kis rózsát. Édesvirágom
Megyek hozzád a szúrós ágon.

* * *

Gyermekem, ha lefúj az őszi szél
A rózsafáról, te is így tegyél.
Ezerszer indulj neki az útnak.
Ha előtted jeges szelek futnak
Megdermesztve a kis kezéd:
Menj! Egy gondolat legyen veled:
Fel, fiam, fel lányom, fel a rózsafára.
Erős akaratnak siker lesz az ára.

Károlyi Lajos.

A két cicácska.

— Hová, háová Micuka cicácska? Tán nem tetszik itthon, nem tetszik a kása?

— Valóban nem tetszik, Picurka cicácska. Hallottam, valahol messze van egy fácska melyen egér kolbász, egér sonka terem. Oda megyek, oda, és azt megkeresem.

— Eredj, eredj pajtás, Micurka cicácska. Én már itt maradok, nem kell az a fácska. Kenyeremért, ha kell, szívesen dolgozom. Mi kell családomnak, munkával meghozom.

L. M.

Kötnek a szálak.

(Egy Amerikából jött levél elé.)

Az óceánon túlról hozott levelet a minap a posta. Meglepődve bontottam fel és még nagyobb meglepetéssel olvastam el.

Egy régi szál a multból — még a régi Cimborá idejéből — amely időn és téren átnyul a multon keresztül a máig — az Uj Cimboráig.

Bizony, kis cimborák, nem is gondoljátok, mennyi törődéssel, gondnal, küzdelemmel jár az Uj Cimborá fenntartása. Ezekhez a küzdelmekhez a ti ragaszkodásotok, a ti szeretetetek adja az erőt. Azok a levelek, gyermekirások, amelyekben lelketeknek egy-egy darabkáját külditek el.

S ne higgyétek azt, ha ti már kinőttök a kis olvasók közül, hogy nem tartoztok az Uj Cimborá szellemi táborához. **Ti mindig oda fogtok tartozni**, akkor is ha nagy lányok, vagy nagy fiúk lesztek, vagy felnőtt, családos emberek, édesanyák, s nektek lesznek már gyermekeitek. **Mert a szellemi életnek örök törvényei vannak. Az a csoport ember, amelyet egy bizonyos szellemi irányzat képesített össze, azokat azok a kapcsoló szálak mindig kötni fogják.**

Kérdezzétek csak meg szüleiteket, akiknek járt még Elek nagyapó Cimborája, mit felelnek erre?

S olvassátok el az alanti levelet, amelyet messze tengerentúlról hozotta a posta, meg fogjátok érteni, mit jelent az, mikor a szálak kötnék...

S ha elolvassák, megértik és hinni fognak az Uj Cimborá küldetésében azok is, akik ma még inkább ellentétes érzésekkel viseltetnek

az Uj Cimborával szemben mintsem barátsággal.

Szerkesztő néni.

A régi cimborá levele.

Kedves Cimborák!

Sok-sok évvel ezelőtt, amikor még a mi édes, jó Elek Nagyapónk munkálkodott az erdélyi magyar gyermekek lapja számára, magam is kis cimborá voltam egy erdélyi városban. Be régen volt az! Gyermekkorom derűs világa elborult, messze idegenbe kerültem. És bár a szüleimnek a hazája volt az a messze idegen, az én szívemnek egyik fele mégis Erdélyországban maradt. Bizony, mondom nektek, nehéz az élet, ha az embernek csak egy fél szive van! A keserű sors keserűbb, a boldogság nem olyan derűs, mint azok számára, akik hazájukban szomorkodnak és örülnek.

Szüleimnek hazájából — Németországból — átvitt sorsom az Óceánon új hazába, édes férjemhez. De az a fél szívem, amely Erdélyország földjébe szakadt, folyton hívogat és én mindig azon gondolkodtam, hogyan kövessem hívó szavát.

Végre megtaláltam az utat! Üdvözlötök küldök szívem erdélyi felének az Uj Cimborában. Elmondom nektek azokat a meséket, melyeket hosszú útaimon hallottam, üdvözlötök nektek és a szívemnek.

Két első mesém indiánus mese. De mielőtt elmesélem, hadd mondjam el nektek, hogy mi volt az indiánus nép sorsa a történelemben.

Szeretettel köszönt benneteket:

Mrs. Goodman, Daniels Felicitas,
a Cimborá régi hűségese olvasója.

Isten büntet.

Irta: Teleky Dezső.

Erdő szélén, sudár fenyőn
Aranybegyű rigó fészkel.
A kis lakást kibélelték
Finom rosttal, lomblevéllel...
Fészkeljon öt fiókát
Melenget a rigóanya...
A gondos hím élelmet hoz,
Közben vígan szól a dala...

Egy szép napon Peti rájött,
Hogy népes a rigófészkek.
— Nosza rajta! Kifosztom én!
Nem bánom, ha addig élek!
A sok tollas fiókából
Csak egyetlen egy kell nekem!
A többivel hamar végzek...
Nyakukat majd kitekerem! —

Irgalmatlan, gonosz szívvel
Mászott fel a fenyőfára.
A felmásztást megkönnyíté
A vén fenyő lépcsős ága.
Peti elég gyorsan halad...
Még csak két ág... s cőiját érte...
Rigóanya szive repdes...
Végveszélyben drága fészke!

Egyszerre csak recseg, ropog
Peti alatt a falépcső...
Leszakadt a gyantás törzsről
Egyik korhadt, száraz vén tő...
Zuhan a test a magasból...
Sikoltása elvész hörgőn...
És a fiú élettelen
Elterült a gyepes földön.

Mint félholtat vitték haza
Peti fiút a határból.
Bizony, bizony nem messzi járt
A halálnak kaszájától.
Most az egyszer ezer csöda,
Meggzabadult mégis tőle!
De jobb lába s jobb karja is
Bénultan lóg kettétörve...

Mondjam tovább? vagy ne mondjam?
No hát Peti nyolc hét alatt

Felgyógyult. De karja, lába
Megmeredten béna maradt.
S mikor botra támaszkodva,
Belépett az iskolába,
Meggzánta öt valamennyi
Fiú s leány osztálytársa.

— Látjátok? — szólt a tanító,
— A bűn mindig rosszra vezet!
Rossz lelkű az, kiből nicsen
Sem irgalom, sem szeretet.
Ok nélkül, csak kedvtelésből
Még a hangyát se bántásatok!
A szívtelen cselekményért
Isten keze sújt le rátoik.

Mese a bűvös lámpásról.

Irta: Balla Ilona.

A nagy hegyek mögött egy falucskában
éldegélt a családjával egy szegény csizmadia.
Olyan szegény volt az istenadta, hogy a be-
tevő falatot is alig bírta megszerezni, pedig
hát éppen elegenden voltak, akik enni kértek: az
asszony s még négy apró gyermek.

Egyszer, úgy alkonyattájt megzörgeti va-
laki a kicsiny műhely ablakát. Kinéz a csiz-
madia, hát egy fehérszakállú hajlotthatú, öreg
öregember áll az ablak előtt.

— Adj Isten, emberséges csizmadia, sze-
gény eltévedt vándor vagyok, ha pihenhetnék
egyet hajlékodonban, bizony megköszönném, —
mondja a fehérhaju vándor reszkető hangon.

— Gyere be, pihend hát ki magad, —
mondja a jószívű csizmadia.

Az asszony éppen hozta be a párolgó le-
vest, enni-inni adtak a vendégnek s még a ta-
risznyába is jutott útravalónak egy karaj ke-
nyér, pedig hát jó maguknak sem volt va-
lami sok.

Öreg este lett, mikor a vándor nagy há-
lálkodások közt búcsút vett, hogy még az éj-
szaka beállta előtt elérje a közeli várost. Az
emberséges csizmadia leakasztotta a falról a
lámpást s elkísérte vendégét a kis patak hid-
jáig, azon túl már nem érhetette baj, s még azt
is megmutatta neki, merre viszen a városba
a legrövidebb út.

Mikor elváltak, azt mondja az öreg ván-
dor az emberséges csizmadianak:

— Jótét helyébe jót várj. Amiért szál-
lást adtál meg vacsorát s még az utamat is
megvilágítottad nagy szivességgel, ki ne fogy-
jon lámpádból az olaj.

Siet haza a csizmadia, meséli az asszonynak, mi történt, de az csak nem hitte, nevette az egész dolgon.

Aznap este a csizmadia a szokottnál tovább maradt fenn, mert kíváncsi volt, csakugyan nem fog kialudni a lámpa? S nem fogy ki belőle az olaj, akármennyit égeti? S hogy el ne únja magát, no meg a lámpa kedvéért is, hogy ha már ég, ne hiába égjen, elővette a kaptafát, meg a többi készségeket, hogy befejezze a félbenmaradt munkát.

Amint így dolgozgatna, megszólal mellette a lámpa:

— Ne félj semmit, én gazdám! Jó az Isten, majd megsegít!

Mikor aztán elkészült munkájával a csizmadia, félreállította a lámpát, leginkább a gyermekek álma miatt s önmagával elégedetten lefeküdt.

Reggel nézik a lámpát, hát az csakugyan ég, s az olaj sem lett benne kevesebb, de még egy szemernyivel sem.

— Legalább nem kell venni a drága olajat, — örvendezett jólélekkel a csizmadia.

— Na hiszen, de nagy dolog az a kis olaj, — dohogott az asszony. — Okosabb dolog lett volna, ha az öregember azt mondta volna, hogy soha ki ne fogyjon a zsirosbödönből a zsírunk, vagy az erszényünkől a pénzünk.

— Ne légy hálátlan, te asszony — korholta a csizmadia, mert neki még mindig az járt az eszébe, amit a lámpa mondott: Ne félj semmit én gazdám, jó az Isten majd megsegít!

Am ettől kezdve a szokottnál később feködött el esténként a csizmadia „a lámpa kedvéért“, mint mondotta s így hetenként egykét pár csizmával több készült el, mint eddig. Tellett már bőven kenyérre, ruhára. Vársárkora a gyerekek sípot kaptak, meg falovat, az asszony gyöngyöt a nyakába.

A csizmadiák bűvös lámpájának pedig messze földön híre kelt s az egész környékről csak úgy sereglettek az emberek és csizmát rendeltek, csak hogy megláthassák a csodálatos lámpát. A csizmadia alig győzte a mértéket venni, hát még a csizmákat el is készíteni! De nagy jókedvében csinált is olyan ráncos ropogós, sarkantyúsat, fényes feketét, piruló pirosat, sárdagasztó sárgát, hogy aki felhúzta, mindjárt külön embernek hitte magát.

A gond végkép búcsút mondott a csizmadiáéknak s helyét jólét, bőség foglalta el. Pár év múlva a szalmatetős, rozoga kis viskó helyén szép parádés kőház állott. A lámpa

A bűvös lámpát pedig az egész család nagy becsben tartotta. Az asszony gonddal, szeretettel tisztogatta üvegjét s már nem be-

szélt úgy, mint régen: Na hiszen, de nagy dolog az a kis olaj! A gyermekek ujjal sem mertek hozzányulni, nehogy véletlenül eltörjék, az ember pedig meg nem vált volna tőle a világ minden kincséért sem.

— Mindent neked köszönhetünk — mondogatta néha a lámpának, mikor már mindenki aludt a házban, csak ketten virrasztottak a munka mellett, ő meg a lámpa.

— Nem a — felelte a lámpa — én csak a világosságot adom, a többi már a két kezéd munkája, meg a jó Isten áldása.

Történt egyszer, hogy zsványok vetődtek a vidékre s kiszemelték a falu legszebb házát, — ahol bizonyára gazdag emberek laktak, — hogy majd éjjel kirabolják s a zsákmánnyal szépen odébbállnak. Mondanom sem kell, hogy ez a ház éppen a csizmadiák szép új kőháza volt. A rablók az éjleple alatt meglapultak a kerítés mögött s halkán tanakodni kezdtek. Abban állapodtak meg, hogy megvárják, amíg az ablakhasadékon kiszűrődő fény kialszik s akkor aztán betörnek a lakásba, s visznek mindent, aminek lába van. Volt is mindegyiknél egy nagy zsák s már fel is osztották egymásközött, kié mi lesz. A pénzt meg a drágaságokat mindegyik akarta, ezen aztán hajba is kaptak szerencsésen.

— Csak már azt a lámpát oltanak el odabenn — türelmetlenkedett a rablóvezér.

— Arra pedig várhattok, — mondta ott benn a lámpa, mert az ablakhasadékon át mindent jól hallott, amit a zsványok tervézgettek.

A zsványok bizonyára messze földről jöttek, különben tudniok kellett volna, amit mindenki tudott a környéken, hogy a csizmadiák lámpája ki nem alszik, akármeddig várnak is reá.

Ezalatt a csizmadiák az igazak álmát aludták. Dehogy is sejtették, hogy micsoda veszedelem fenyegeti őket!

— Aludjatok csak, álmodjatok szépet, majd én vigyázok rátok — mondta halkán a lámpa s rendületlenül virrasztott az álmuk fölött.

Már pitymallott s a lámpa még mindig égett. A zsványok dühös szitkozódások között megszegyenülten, üres kézzel kullogtak el.

Igy mentette meg a csizmadiák életét és vagyonát a bűvös lámpa.

A bűvös lámpa híre már a városba is eljutott s a polgármester feltette magában, hogy török-szakad, a csodálatos lámpát meg kell szereznie.

— Pénzem az van elég, — gondolta, — de ez olyasvalami, ami nem mindenkinek van. Meg aztán, ha a szegény csizamdiából olyan gazdag embert csinált, milyen gazdaggá tehetné őt, a nagy urat. Mindjárt a király után ő lehetne a leggazdagabb és leghatalmasabb ember.

Beült szép négylovas hintójába, felültette a bakra legparádésabb kocsisát, úgy hajtatott a csizmadia házához.

A csizmadia éppen a csirizt keverte s mikor meglátta a fényes nagy urat, kis híja, hogy el nem ejtette a csirizes tálat.

— Adj Isten — mondja a polgármester, de csak úgy félvállról.

— Fogadj Isten. Mivel lehetek szolgálodra nagy jó uram? — kérdi nagy tisztességgel a csizmadia.

— Te vagy az, akinek valami csodalámpása van?

— Én volnék, kegyelmes uram, — szerénykedik a csizmadia.

— No hát hozd ki, szeretném látni.

A csizmadia nagy illendőséggel megtörlötte csirizes kezét a kötényébe s előhozta a lámpát. Égett az most is.

— Aztán csakugyan mindig ég? — kérdi a polgármester.

A csizmadia leteszi a lámpát az asztalra, csavarja, fújja, hogy a szusz is kifogy belőle, de a lámpa még jobban ég.

— Mennyiért adod el?

— Nem eladó ez, jó uram.

— De, ha jól megfizetem. Adok érte ezer tallért és enyém a lámpa.

— Nem lehet, jó uram. És ha a világ minden tallérját adod is.

— Ejnye, szedte-vedte! — dühösködik a polgármester. — Nem tudod, kivel beszélsz. Ha nem adod szépszerével, elveszem erőszakkal. Ráadásul tömlöcbe vettetek, karóba húzatlak.

— Mindezt megteheted nagy jó uram, — mondja szeliden a csizmadia, — de én magam jószántából ettől a lámpától meg nem válok soha.

— No majd meglátjuk, — mondja a polgármester s a lámpát fel akarja venni az asztaláról. Hát, amint kezébe veszi, kialszik az abban a pillanatban.

— Hát ez az a híres lámpa? — nevet gúnyosan a polgármester, — csak tartsd meg magadnak, ilyen van nekem is — s visszaadta a csizmadiának.

Amint a lámpa a gazdája kezébe került, megint csak fényes lánggal égett.

Most csodálkoztak csak még a polgár-

mester meg a csizmadia. Próbálják újból, megint csak kialszik a polgármester kezében s megint csak kigyullad, amint a csizmadia tartja.

— Ördögös lámpása, kifogott az én polgármesteri eszemen, — mérgelődik magában a polgármester. — Ha kitudódik a dolog, engem fog nevetni az egész város. Mentsük meg legalább a tekintélyt.

S méltóságos tartással adta vissza a lámpát a csizmadiának s mondotta nagy kegyesen:

— Tartsd meg a lámpádat, jó ember. Csak meg akartalak ijeszteni. Tulajdonképpen azért jöttem, hogy egy pár új eszimat rendeljek.

— Igenis, nagy jó uram. Milyet parancsolsz, fényes feketét, táncos pirosat, ráncos sárgát? — előzékenykedett a csizmadia.

— Fényes feketét, — rendelkezett a polgármester.

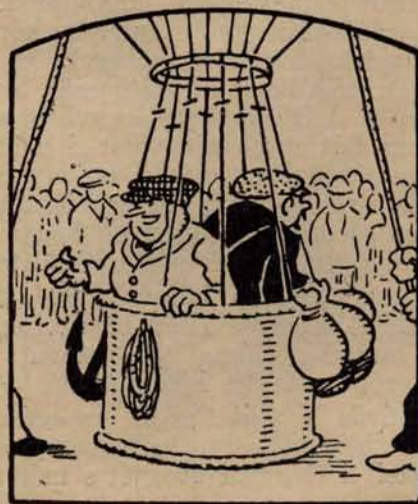
Amint híre ment, hogy a polgármester nála varratja az új eszímáját, az egész városban mindenki olyan eszimat akart, amilyent a polgármester úrnak készít. Három nap és három éjjel nem tett egyebet a csizmadia, mint csupán csak mértéket vett.

A csizmákat pedig még most is varrja, ha ugyan azóta el nem készítette, s a csodalatos lámpa még most is ég, ha azóta el nem aludt.

Találós kép.

Rég nem közöltünk már találós képeket. Nos, akik szeretik törni a fejüket a találós képek megfejtésén, azok találnak a mai számunkban 3 ilyen összefüggő találós képet.

I. kép.

Tréfás mese.

Népmese. Közli: Ósz János.

Volt az apámnak jó négy ökre. Kettő volt a másé s csak kettő nem a miénk. Volt jó négy vastalpú szekere, ebből két kerék volt a másé, de kettő nem a miénk. Felraktunk a szekérré hat zsák búzát. Három zsákkal volt a másé, de három nem a miénk. Elvittük a malomba örölni. De a malom nem volt otthon, odavolt eprészni. Én kaptam magam nagy izibe szedtem egy kalapfő Küküllőkövet s a malmot egy miccre hazahajigáltam ahajt. Hanem addig az ostornyelet az ökrök elibe szúrta, hogy megálljanak. S hát akkora jegenyefa lett addig az ostornyélből, míg a malmot hazahajigáltam, hogy az Isten szabad ege alatt kétrétbe hajlott. Apám kicsi gyermek volt, én nagy ember. A jegenyefa odujába a seregélyek ki s be jártak. Apám sírt a seregélyekért. Hát én megsajnáltam apámat, fogtam a hajam, s a hajmnál fogvást felvettem magam a seregélyekhez, hogy azokat kivegyem apámnak. Hanem a kezem belészorult az oduba, hogy kivenni sehogy se tudtam. Haza kellett mennem. Volt egy faragófészem elvittem s avval kivágtam az oduból a kezem. De a seregélyeket béraktam elébb a keblembé. Hát azok a szárnyukra keltek s megindítottak a Küküllő mentén. Valami aszonyok mostak a Küküllőben. A szemük sarkába akadtam s elkezdtek kiabálni: ó jó! ó jó! Én azt hittem azt kiabálják: ósd ki, ósd ki az ingedet. S hát amikor kioldottam, a seregélyek kirepültek a keblemből s én úgy belesuppantam a Küküllőbe, hogy annyi halat kicsaptam a partra, hogy a király kincstári szekere három hónapig mind hordta s még sem tudta mind elhordani. Oda ment a Podor Marci csurdé purdjéja s a kebelében mind elvitte. Na, hát én onnan mentem tovább s találok három leányra, kik úgy Szent János napján, aratás dérkban arattak egy földben. Kérem tőlük:

— Van-é itt a közelben egy kút? Azt mondják:

— Van, csak ahajt, amoda elébb!

Jól van! én megyek a kúthoz. Hát az úgy bé van fagyva, hogy abból inni nem lehetett. Hamar lekaptam a fejem, bétörtem vele a jeget, s akkorát ittam, hogy ugyan döngött, s avval eljöttem onnan. Egyszer nézi a nyakam csigája s hát nincs ott a helyén a fejem.

Jólvan! megyek vissza a fejem után. S hát már akkor katáng kóréből sikolát csinált

s elakart sikolázni előllem. De én is izibe sárga sárból agarat formálék s ahajt avval fogatám el a fejem. Na! avval csak megyek tovább. Hát egy kis házban zsummogást hallok. Kapom a hajam, felvetem magam a hajamnál fogvást a ház fedelére, behallgatózom a kürtő likán, hát odabenn úgy fő a káposzta, hogy ugyancsak rotyog belé a laska. Bévetem magam a kürtő likán a tűzhelyre, s úgy jóllaktam töltelkes káposztával, hogy még félre állott a hasam a sok korpacibrétől. Há' imá' csak annyi, hogy innen is csak tovább vederedtem egész Nagyszó oldalára. Itt a kerítésen belől valami szép sárga répát látok. Elkezdtem kipiszkálgatni a földből, s hogy jobban menjen a munka, felhágtam az ugorakafára. De milyen kedvem kerekedék, milyen nem, én úgy megráztam, hogy csak úgy hullott belé a dió hogy még kopogott belé a mogyoró a földön.

Ekkor a vén Kukujbá' felkapott egy karót s úgy csapott vele derékon, hogy még a gyepü is leszakadott belé, s hát én ebbe felébredék ahajt.

(Hát álmomba történt az egész, mit gondolnak kietek, hiszen csak nem is vót igaz dolog — vajmi?)

Találós kép.

Aki kitalálja a találós képek megfejtését, az küldje be a szerkesztőség címére, épp úgy, mint a rejtvénymegfejtést.

II. kép.]

Kicsi angyal...

(Vers a kicsinyeknek.)

*Kicsi angyal, kicsi lány
Az, aki jó mindahány.
Zsuzska is jó, sohse sír,
Felőle nem jó rossz hír.
Úgy mosolyog, olyan drága,
Édesanyja boldogsága.
Néha-néha egyet lép,
Egy dongó száll arra épp.
Csúf dongója rá ne szállj,
Innen bizony tovább állj!
Cili is mily csúnyán néz,
Nem kell neki, nem a méz,
Annál inkább az egérke,
Fut is most is, fut is érte.*

*Azt, hogy hívják meg sem hallja,
Ott mozog a kamra alja.
Kamra alján kis egérke,
Cili cica fut is érte.
Hoppá bizony el is csipte,
No most figyelj, hallgass csitt te!
Kis Zsuzsika áll, csak áll ott,
Ilyet ő még nem is látott.
Tipeg-topog, olyan drága,
Édesanyja szép virága!
Kicsi angyal, kicsi lány
Fenn az égen szivárvány.*

L. M.

Egy takarékos asszony találta fel a legombolható gallért.

Az ingre gombolható gallért egy Montague nevű francia cipésmester dolgozó és takarékos felesége találta ki. Az asszony észrevette, hogy az ura ingének a gallérja hamarabb piszkolódik el, mint az ing egyéb részei. Ezért, hogy tisztán tudja tartani, a gallért lefejtette az ingről és külön mosta meg. Később olyan gallért készített, amelyet gombbal lehetett az ingre föltenni. Így nem kellett a gallért mosás alkalmával az ingről lefejteni és mosás után visszavarni. Egy élelmes és jó üzleti érzékkel rendelkező ember megvette a cipésmester feleségének találmányát és gyárilag állította elő a külön gallérral ellátott ingeket.

A legombolható különgallér feltalálója tehát kétségtelenül az említett cipésmester felesége volt, aki takarékosági okokból eszelte ki a legombolható gallért.

Feri bácsi.

Találós kép.

A legügyesebben megírt találós kép megmegfejtéseket a lapban is közölni fogjuk. Beküldési határidő dec. 15.

III. kép.

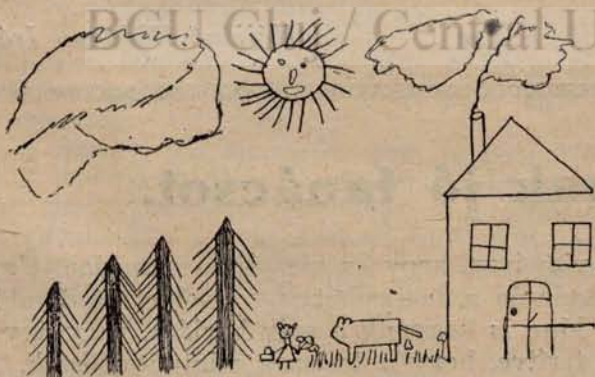

„Uj Cimborá“ gyermek-rajziskolája.

Október 15-én szokatlanul népes volt az Uj Cimborá szerkesztősége. A rajziskola növendékei gyűltek össze, hogy Teleky tanár vezetése alatt próbarajzot készítsenek. Ez volt a tanárnak, a pedagógusnak az ismerkedése a gyermekekkel.

A gyermekek öt éves kortól tizennégy éves korig nagy buzgalommal fognak a feladott téma kidolgozásához. Piroska és a farkas c. közismert meséből kell egy tetszés szerinti részt megrajzolni, ki ahogy tudja. Most még nem fontos, hogy tud-e valaki rajzolni? A próbarajz azért kell, hogy a tanár a gyermekek képességeit, vonzalmát és jellemvonásait lélektani alapon is tisztán láthassa, hogy annak a gyermeknek milyen irányú hajlandóságai vannak, hogy abban az irányban vezethesse és képezhesse tovább.

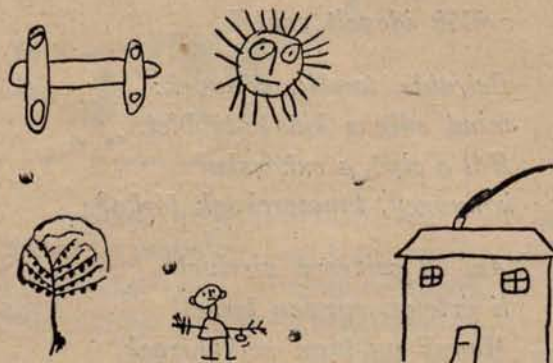
Itt alant mutatjuk be három különböző képességű gyermek rajzát, a tanár hozzáfűzött megállapításaival.

Jászai Lacika III. el. o. t. (I. cs.) A mértani rajzok iránt mutat előszeretettel. A merőleges, vízszintes, függőleges vonalakat s a párhuzamosakat meglepő pontossággal igyekszik megrajzolni. Sok mindent meglát és igyekszik vissza is adni a maga módján. A gyermekben az építészet iránt látok nagyobb vonzalmat. Nagy nyugodtságról tesz tanubizonyságot.

Nagy Lacika II. el. o. t. (I. cs.) Nyugtalan vérű, kalandos természetű, álmodozó gyermek. Semmisen tudja különösen lekötni és mégis minden érdekl, különösen a technika különböző vívmá-

nyai. Végtelen nagy energia lappang benne, a cselekvés vágya a hirtelen vonásaiban található

meg, mely szinte idegességet és hirtelen természetet árul el.

Szakács Márton IV. g. o. t. (III. csoport): Képszerűsége törekszik. A rajz-stilusa kialakulóban van. Jó egyensúly érzékkel rendelkezik. Előadóképessége meglehetősen tömör és sok

mindenre kiterjed a figyelme, jó távlati érzéke van. Azonban még nem tudott teljesen megszabadulni a látott képek hatása alól. Határozott művészi képességei vannak. Jó megfigyelő.

Szerkesztőségünk örömmel látja, hogy Kovácsy és Teleky tanárok által a legmodernebb külföldi iskolák mintájára megindított rajztanfolyam iránt a szülők körében és szakkörökben is városzerte szép érdeklődés nyilvánul meg.

Vége a víg szünidőnek.

Vége a víg szünidőnek,
most már komoly napok jönnek.
Komoly napok, komoly gondok:
szülők idegeit rontók.

Beiratás, tandíj, könyvek:
mind súlyos kiadás-többlet.
Hát a cipő, a ruhácska?
könyvnek, tanszereknek táska?

Am ők szívesen viselnek
ti értetek minden terhet!
Maguk gyakran nélkülöznek,
hogy több jusson gyermeküknek.

Légy azért irántuk hálás,
így lesz rajtad Istenáldás.
S hogy költség ne vesszen kárba,
Járj búzgón az iskolába.

Mariskanéni.

A felebaráti szeretet.

Jézus egyik legszebb törvénye
A felebaráti szeretet,
Ha szívedben ezt ápolod,
Bearanyozza életed.

Mert a szeretet, mit másnak adsz,
Fényét visszaveti ismét rád
És boldogság gyúl a szívedben
Ha érted e szót: felebarát!

Ne üldözd, kinek sorsa más
És más a vallása,
Hisz egykor más vallású volt
Hitednek drága gyöngye: Messiása

S mit Ő tanított a szeretetről,
Lelkedbe gyökereztesd azt,
Ha megértetted szent szavát,
Lelsz bánatodra gyógyító vigaszt.

Héjjáné Hadnagy Irén.

Adjunk egymásnak jó tanácsot.

A szerkesztő néni jótanácsaiból.

A jótanács sokszor aranyat ér. Kártól, bajtól mentheti meg az embert. De arra is jó, hogy valamit, amit eddig csináltunk, még ügyesebben, még hasznosabban csináljuk meg.

Például Klári mamája panaszkodik, hogy nem győzi harisnyával a kislányát. Mindjárt elszakad s újat kell venni helyette.

Ugyan, hogy kezeljük ruhanemünket, harisnyáinkat, keztyűinket, hogy tovább tartsanak? Nos, adjunk egymásnak jó tanácsot!

A harisnyáról.

Első az, hogy gondosan, óvatosan bánjunk a levetésnél minden ruhadarabunkkal. **Nem kapkodva, huzva, nyuzva** kell valamit levetni, mert könnyen elszakadhat, akár harisnya, akár keztyű, vagy fehérnemű, de a felsőruha is. A harisnyát, keztyűt úgy húzzuk le

vigyázva, hogy az visszáján maradjon. Ugy-szintén a felsőruhát is, amelyet jó darabig kinn is hagyunk a szék karjára, vagy ágyra terítve, hogy a testszag miatt szellőzzék.

Az új harisnyát célszerű, ha a visszáján, a harisnya színével egyező stoppoló fonállal lazán beszőjjük, úgy, hogy a színén csak pontszerű öltések látszódnak. A visszáján lehet hosszabbakat öltetni, hosszába és keresztbe. Figyeljétek meg, — kétszer annyi ideig tart a harisnyátok.

A harisnya, keztyűfélét csak langyos vízben mossuk, sohasem forróban és napra nem tesszük szárítani. A keztyűt szárazon kezűnkre húzzuk és úgy mossuk.

Ha szakadást, szem lehuzódást látunk, azonnal megvarrjuk, így elkerülhetjük a nagy lyukak csunya stoppolását.

T ű z o l t á s.

Irta: Markovits Edith.

„Olyan az eszük, mint a tűz. Kitalálnak minden csinyt, minden játékot. A tornában elsők, csak éppen tanulni nem akarnak. Ezért kérlek, légy hozzájuk szigorú.“

Ez állt abban a levélben, amit a két fiú, Pista és Jani, édesanyja írt Terka néninek.

Terka néni, miután elolvasta a levelet, összehajtotta és ránézett az előtteálló két fiúra, akik testvére levelét hozták.

— Persze, anyátok nem elég szigorú. Mindig is ilyen volt. Itt bizony tanulni fogtok. Amíg a lecke nincs meg, sehova nem mentek. Amíg nálam lesztek nem fogtok a pajtásaitokkal kóborolni.

A két fiú egymásra nézett. — Na hiszen ez jól kezdődik! Szép kilátások a jövőre nézve!

— Így kezdődöt Pista és Jani élete Terka néninél. Eleinte még remélték, hogy a néni engedékenyebb lesz, de szomorúan tapasztalták, hogy Terka néninél jó helyre kerültek, már a mi a tanulást illeti, mert addig folyton a sarkukba volt, uzsonnát nem adott, játszani nem engedte őket, amíg a leckét meg nem tanulták.

Bágyadt, meleg, őszi délután volt. Terka néni valahol szomszédolt, a két fiú egyedül ült a verandán, előttük könyv és kétségbeesetten magoltak. A veranda előtt, az udvaron, Terka néni két kedvenc kendermagos tyukja kapirgált.

Pista egyhanguan darálta:

— Az üveggyártás mesterei a velenceiek voltak. Velence. Bár Terka néni Velencébe lakna... Az üveggyártás...

— Pista, gyere a tűzoltók!

Pista felugrott.

— Tűz van valahol?

— Dehogy. Csak gyakorlatra mennek.

Pista sóhajtván ült vissza a könyv mellé, Jani szintén.

— Az üveggyártás mesterei... Te, Jani, tűzoltósdit kéne játszani.

— Egyedül mi ketten?

— Persze. Mire Terka néni hazajön, már újra tanulhatunk.

És szaladtak ki az udvarra.

— De, ha nincs tűz, mit oltunk? — kérdezte Jani.

Pista az idősebb fölényével torkolta le.

— Majd lesz tűz. Meggyújtom a pajtába a szénát, te addig szaladj a kertbe az öntözőcsőért és tedd a végét a kútba. De siess, nehogy annyi széna égjen el, hogy Terka néni észrevegye.

A játék nagyszerűen sikerült. Alig lobbant ki egy kis láng, már működött a cső és vastag sugárban ömlött a víz a szénára. A fiúk gyönyörködve néztek és rendületlenül öntözték a szénát. Talán estig locsolták volna, ha közben haza nem jön Terka néni. Már a kapuból látta, hogy valami rendkívüli dolog történt és kiabálni kezdett:

— Mit csináltok, fiúk? És feljűk sietett. — Oh, gonosz kölykök, tönkreíettétek a szénát, megrothad a sok víztől!

— De Terka néni, csak nem hagyhattuk elégni?!

— Elégni? Hát ki gyújtotta meg?

— Én — jelentkezett Pista, — hogy tűzoltást játszassunk.

— Jaj, rossz gyerekek, még a fejemre gyűjtjátok a házat. De azt már nem várom meg. Holnap utaztok haza. Küldjenek intézetbe, ott talán megjavultok.

*

Az intézet tanulószobájának minden ablaka nyitva volt és a hűvös novemberi szél egy-egy sárgult levelet befűjt a szobába. A hosszú asztal két oldalán végi könyvek voltak és a könyvek fölé szőke-barna fejek hajoltak. Mormogó hangok töltötték meg a szobát. Tanultak.

Kalmár Jenő mellett ült a ma érkezett két fiú közül a nagyobbik. Odafordult hozzá:

— Miért jöttetek évközben intézetbe?

— Mert olyan az eszünk, mint a tűz — válaszolta egy kis fanyar büszkeséggel Pista és sietve hajolt a könyve fölé.

Eszperantó nyelvtanfolyam.

Vezeti: Kormos Jenő.

Régen nem volt már eszperantó lecke úgy, hogy többen érdeklődtek utána. Im hát folytatjuk a megkezdett leckéket. Nézegessétek, tanulgassátok szorgalmasan.

Francisko, ĉu vi iros al la foiro aĉeti pomojn? Ne, ili kostas en la vendhalo tiom, kiom sur la foiro. — Kiom vi pagis por tiuj ĉi abrikotoj? Mi pagis dek kvin leojn po kilogramo. — Ĉu estas vere, ke vi parolas la germanan lingvon? Jes, mi parolas ĝin iomete, ĝuste tiom, kiom mi bezonas ĝin en la lernejo. Kiom kostis via libro? Cent leojn mi pagis por ĝi. Margareto aĉetis tri librojn; tridek kvar leojn ŝi pagis po libro. — Sepdek kvin estas la triono de cent. — Akompanu vian frateton en la lernejon, antaŭ ol vi irus ekskursi. — Kiom faras dekkvar kaj kvin? Dekkvar kaj kvin faras deknaŭ. — Ducent sesdek ok malpli sepdek faras cent naudek ok. — Dudek estas la kvinono de cent, ĉar kvinoble dudek estas cent. — Unu horo konsistas el sesdek minutoj; unu minuto el sesdek sekundoj. — Kvardek kvin minutoj estas la tri kvaronoj de unu horo. — Pripensu antaŭ ol paroli. — Duope aŭ triope ludi, ĉiam multe amusas min. Ni iru ĉiam antaŭen kaj ne malantaŭen!

Milyen szavakat ismertek és milyeneket nem a fenti gyakorlatból?

Ahogy kis cimboráink írnak...

A cimborákhoz!

Vége a hosszú vakációnak,
Vége a nyárnak, kezdődik az ősz:
Neki kell fogni a tanulásnak,
Tanuljunk jól, jön a tél a bőszt!

Amely nem ismer irtalmat s könyört
A szegényekkel s árvákkal szemben,
Hanem jön nagy dérrrel, faggyal s hóval,
És a szempillája meg se rebben.

Meg se rebben látva azt a nyomort,
Mi a téllal együtt járnai szokott.
S nem törődve azzal, hogy, ő (a tél)
Mily nagy szegénységet és bánatot hozott.

Ezért kérlek mostan kis Cimborák,
Kiknél nem számít sokat a pénz,
Segítsetek a szegény emberen!
Kinek sokat jelent a segítség.

Kolozsvár

Léderer Éva, IV. g. o. t.

*

Gondoljatok kis cimborák az éhező, didergő szegényekre! Az a kis olvasónk, aki a fenti szép verset írta, nagyon mélyről látja a dolgokat s átérzi a szükölködők, nyomorgók sorsát. Gondolkozzatok ti többiek is hasonlóan, s akinek van egy viseletes, letett ruhája, vagy cipője, hozza be hozzánk a szerkesztőségbe, hogy odaadhassuk azoknak, akiknek nagy szükségük van ezekre a holmikra.

Szerk. néni.

Kedves Uj Cimborák!

Itt az ideje, hogy elkezdjük a mikulási és karácsonyi szindarabok betanulását. Most kell a szindarabokat kiválogatni, a szerepeket kiosztani és a próbákat elkezdni. Aki ügyes Mikulás-estét akar, akár otthon, akár nagy színpadon rendezni, addig ne kezdje el a műsor összeállítását, amíg az „Uj Cimborá Kis Színháza” című könyvsorozatot nem ismeri. A sorozat a következő füzetekből áll:

Karácsonyi örömök.

Mikulás-Karácsony-Szilveszter.

Kitünő ünnepi szindarabok, magánjelenetek és versek mikulásra, karácsonyra, szilveszterre és újévre.

Szeressük édesanyánkat,

alkalmi szindarabok, jelenetek és versek vizsgára és anyák napjára.

Rendeljük meg mind a három kis könyvet egyszerre. Ha postautalványon beküldünk az Uj Cimborá kiadóhivatalába egyszerre 60 lejt és ráírjuk az utalvány szelvényére, hogy az Uj Cimborá kis színházára küldtök pénzt, a könyvek három nap alatt megérkeznek. A könyvek külön is kaphatók darabonként 22 lejtért, melyben a postaköltség is benne van. Küldjük be előre a pénzt, mert utánvétellel nem adhatjuk fel a könyveket, mivel az nagyon megdrágítja a küldést.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

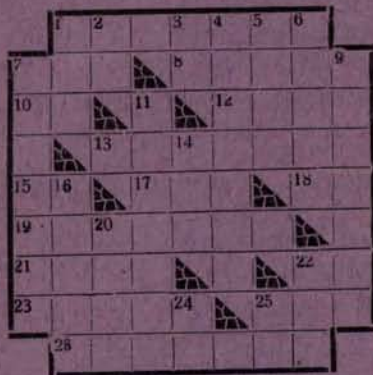
Behabetsz Magda és Oszi Kolozsvár. A szept. 15-iki szám megfajtását te is beküldted. Megdicsérek szorgalmadért és buzgóságodért Magduskám. Oszi barátunknak hogy tetszik az ovócai élet? — *Csiby Sanyi* IV. el. o. t. Uj helyre költözködtetek. A kiadóhivatal már ki is javította a régi címet. Ha még írsz, a román helységnév mellé írd oda magyarul is annak nevét, így nem tudom, melyik Joseniről van szó? Írj máskor is Sanyi. Helyes, rendez írásodat szívesen olvasgattam. — *Arkosi Zoltika, Torda.* Régen készülsz már levelet írni a szerkesztő néninek, de a nagy szomorúság, mely benneteket ért, mindig akadályozott szándékodban. Nem baj Zoltika, kipótold ezután. — *Arkosi Károlyné, Torda.* A családot ért gyász híre lehangelőlag hatott rám. Fel tudom mérni a veszteség nagyságát, melyet az édesapa halála jelent a családra nézve. A jó Isten adjon erőt a szomorúság s veszteség elviselésére. — *Incze Lajos Medgyes.* Ha az eszperántó iránt tovább is érdeklődsz, írd Kormos Jenő bácsinak *Chien* jud. Turda, szívesen válaszol neked. — *Simon Bella Kolozsvár.* Te is érdeklődsz az eszperántó iránt. Jenő bácsi neked is szívesen ír, ha az eszperántó iránt érdeklődöl. — *Rosenfeld Károly III. g. o. t. Kolozsvár.* A fejtörővel dícséretre méltó munkát végeztél. A kérdésekre is igyekeztél megfelelni. Arra a kérdésre, hogy te mi szeretnél lenni?, azt felelted, hogy gépész-mérnök. Ám a borsó virágára nem montad meg, hogy melyik családba tartozik? Látom rejtvényeket is szerkesztettél. A rovatvezető majd átnézi. — *Meisner Renée és Éva Kolozsvár.* Külditek a megfajtást. — *Ferenczy Géza Kolozsvár.* A 21-es szám kérdésére igyekeztél a legjobb tehetséged szerint megfelelni. Az egyes foglalkozások között neked legjobban tetszik a lakatosság. — *Pataki Béla I. g. o. t. Kolozsvár.* Nos, hogy tetszik kis legény a diákélet? A szept. 15-ös szám megfajtásán nagy gondal dolgoztál. A sorsolásra be is kerül. — *Szentmártoni Juditka.* Örömmel láttam Juditkám a leveledet a postában, ám ha fényképpel is bemutatkoznál, akkor megismernének a többi kis cimborák is. Már pedig az fontos, hogy egymást ismerjétek. — *Pfefferman Dóra Marosvásárhely.* A Pethő Sándor rejtvényét nagyszerűen megfajtagtad. Így a rejtvény-sorsoláson részt is veszel vele. — *Schwartz Laci I. g. o. t. Szatmár.* Borszéken nyaraltál a nyáron. Az idő pompásan telt.

Az Uj Cimborát mindig nehezen vártad. A felvételi 7-es médiával sikerült, így most I-ső gimnázista vagy, de azért, ha sok is a tanulni való, kis barátod, az Uj Cimborá mellett ezután is kitartsz. A rejtvénymegfajtás jól sikerült. Hogy nyersz-e, vagy nem a sorsoláson, az a szerencsédől függ. — *Kiss Olga I. g. o. t. Nagyvárad.* Gimnáziumba kerültél te is, még pedig a kedves Tiszteendő Nővérekhez. Az új környezetet azóta meg is szoktad. A lapot átírtuk új címre. Írj majd ha időd lesz, hogy megy a tanulás? — *Iszlay Erzsébet, Matild I. g. o. t. és Jenőke Dicsőszentmárton.* A nyáron Marosvásárhelyen nyaraltatok, de voltatok Szovátán is. A kalotaszegi butorokat, de a Mohályi bácsi játékmintáit is mind megcsináltatok. Most várjátok a többi mintákat.

Kubán Endre. A küldött anyagot köszönettel fogadjuk. A helyesírásról írt vers nem csak szórakoztató, de tanító irányú is. A gyermekek nagy érdeklődéssel fogják majd olvasgatni. A torkos gyermekről szóló história is jóni fog. — *Ihus néni.* A Villám II. vándorlásának a folytatását várják a gyermekek. Az új kézirat is közlésre kerül, csak egy kis türelmet kérünk. — *Bartha István.* A „Sándorka” c. kézírata befutott. Színei megkapóan igaz életszínek s tréfás hangon, stíluson keresztül azokkal is megismerteti az élet mélységeit, a nélkülözhető szegénységet, akik azt talán máskülönbön meg sem látnák. — *Gr. Bethlen Katinka.* Leveledet gazdag tartalmával együtt megkaptam. Örömmel látom, hogy ismét tevékenységbe kezdted. Francia, német fordításokon dolgoztál. Vakációs beszámolóid hangulatos és ügyesen megfogott. A tolltartó és zsebkendő sarok tervezést sokan megcsinálják majd, mert mindenik ügyes és gyakorlatilag is használható. Amint egy kicsit lélegzethez jutok, levélben is válaszolni fogok neked. A cikkek rendre-rendre közlésre kerülnek. — *Barabás Klárka Kovászna.* Küldöd be a megfajtást. Bár gimnázista nem vagy még — így írod — azért a lexikonba néha bele-belenézegetsz. Így tudtál egyik-másik fogás kérdésre megfelelni. Szeretettel gondolsz a szerkesztő nénire. Hasonlóan a szerkesztő néni is szeretettel gondol rád s várja az ezutáni leveleidet is. — *Bálint Ágica Kolozsvár.* A kedves tiszteletes néni: Kónya Gyuláné rendelte meg neked a lapot. Ez szép ajándék, majd köszönd is meg neki. Ha lesz időd, egy szombat délután jöjj be hozzánk a szerkesztőségbe, hogy megismerhessünk. — *Kiss Sándor Magyarlapád.* Tévedésből egy másik kis cimborának címzett jutalomkönyvet kézbesítettek ki neked, amit azóta már vissza is küldtél. A kiadóhivatal nem kapta meg a visszaküldött könyvet. Az augusztusban beküldött 200 lej beérkezett, így előfizetésed 1939 február hó 1-ig van rendben.

FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Hires ez a paprika. 7. Vizinövény. 8. Vissza: ugyanaz, mint a 6 függőleges. 10. Zár mássalhangzói. 12. Vissza: öregek homlokán van. 13. Aki csókot ad. 15. L. K. 17. Észak európai aprópénz. 18. Fordított kötőszó. 19. A ponnai az. 21. Fundamentum — magyarul (ékezet hibával). 22. Március elseje. 23. Nem neked. 25. Kis ház, villa. 26. Kínai város, filmekben gyakran szerepel.

Függőleges sorok: 1. Első után van, poros úton. 2. Mássalhangzó az ABC végéről. 3. G. E. 4. Több, mint úri. 5. Az ovoda beceneve. 6. Odafel ellentéte. 7. A török császárt hívták így. 9. Régen ez volt a titkár neve. 11. Ha nem esurran, ... 14. Mőres közepe. 16. Kása készül belőle. 20. Vissza: több, mint kíván. 22. Egészen friss. 24. Magyar Gábor monogramja. 25. Énekszócska.

Megfejtésül beküldendő: Vízszintes, 1, 19, 26. Függőleges: 7, 4, 9, 11 és 16.

Megfejtési határidő: 1938. november 25. A megfejtők között jutalomkönyveket sorolunk ki.

A 21-ik számban közölt keresztrejtvény megfejtése: Vízszintes: 1. Norvégia. 16. Amazon. 24. Daru. Függőleges: 1. Naftalin. 2. Opium. 3. Rajta. 12. Edít és 14. Nomád.

A 22-ik számban közölt rejtvények megfejtései: 1. Szórejtvény: Hetedhétországon. 2. Magánhangzótlantul: Aki másnak vermet ás, maga esik bele. 3. Kockarejtvény:

3	3	3
5	2	2
1	4	4

Kérdezék-feleljetek kérdéseire a helyes feleletek a következők: 1. Arany János. 2.

Gárdonyi Géza. 3. 1740—1780. 4. 1823 január 1-én. Fehér.

Megfejtést küldtek be: Paraky Béla 21., 22. sz. Demeter Irén és Lajos, Pfeffermann Flóra, Schwartz Laci, Fereuczi Géza, Meisner Renée és Éva, Rozenfeld Károly, Kulcsár Erzsébet, Iszlay Erzsébet, Matild és Jenőke, Behabetz Magda és Kovács Piroska.

Nyertesek lettek: Rozenfeld Károly Kolozsvár, Schwartz Laci Szatmár, Demeter Irén és Lajos.

Az alma mint tápszer.

Itt az ősz, a legpompásabb gyümölcsök érési ideje. Minden gyümölcs tartalmaz magában bizonyos tápláló nedvet, savakat, vagy éppen gyümölcsecukrot. A gyümölcsök egyik legtáplálóbbika az alma. A szervezet fejlődésére, vérképződésre, emésztésre, rendkívül jó hatással van. Ezért gyermekek számára nélkülözhetetlen. Este lefekvés előtt megnyugtatólag és üdítőleg hat egy-egy alma. Reggel éhgyomorral megéve az emésztést segíti elő. De tízóraira, uzsonnára is jó egy-egy alma kenyérkével. Szóval egyetek gyermekek minél több almát. Persze nem azt mondjuk ezzel, hogy most már hajrá! egész nap az almát rágjátok, hanem hogy beosztva mértékkel, vagy reggel, vagy délbe, vagy este, vagy napközben, de az étrendetekben ott legyen az alma!

Tegenyei Szabó Dezső.

Találós kérdések.

Szeme van, de nem lát; szállkája van, de kopoltyuja nincs; lefekszik, de nem alszik s a sírba mégis leteszik. Mi az?

(Bdry)

Miért nincsen esizmája a rókának?

(Mert nem hagyja megmérteni a lábát.)

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat, a „Stadium“ könyvkiadó R. T.-hoz, Budapest, Keeskméti-u. 8. sz., az Új Cimborá számlájára szíveskedjenek befizetni. Új előfizetések ugyanott eszközölhetők.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. — Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ck., Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltęsti.
Simon Sándor, Baciu
Kormos Jenő, Chiend

+++

Minden cikkért a szerzője felelős.